

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
— za Slovenijo v Ljubljani. —**

Cena posamezne šte. 2 K 50 vln.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina K 100.—

Polletna naročnina K 50.—

Četrletna naročnina K 25.—

Za inozemstvo je dodati poštnino. Oglasi
po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/L. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

ANTON B.:

Živela kritika!

»Našemu Glasu«, njegovemu uredniku in ostalim udeležencem smo odkritosrčno hvaležni, ker pišejo v sestransko, ne pa enostransko, ker list objektivno daje besedo vsem, ne pa samo enim. V našem časopisju so najbolj zastopani nesodni juristi, pedagogi in teologi; zato ne sliši nikdar in nikoli objektivne sodbe o teh poklicih, ker pač nihče ne bo pisal proti sebi. Uradnik pa je bil v tem oziru zapuščen reva, ker nismo imeli glasila.

Še dandanes nastane pravi krik v Izraelu, ako je na vidiku uradniško ministrstvo: tako ministrstvo je namreč največja nesreča za državo. Ako poslanci obstruirajo, ako uganjajo spletkarije in tratijo čas, kakor so delali l. 1919. in 1920., ako si ministri podajajo vrata in vlada nima trdne zaslombe ter izgublja država ugled na zunaj, da pa da valuta, mesto do raste, tedaj je vse v redu: ne bilo bi pa v redu, ako bi vodili vlado uradniki, ki so itak možje po poklicu in ima vsak praktikant med nami več prakse in resne volje od večine zgoraj imenovanih.

Toda »svobodno« časopisje tak kaos trajno zagovarja, ker stranke in osebe v tem kaosu zase mešetarijo, v objektivnem uradniškem ministrstvu bi ne mogle. Pravi upogled v to nesrečno situacijo ima samo uradnik, in samo njega boli, ako vidi politične sleparje, ki prilezejo do najvišjih, nad državo vplivnih mest, dasi niti minute v svojem življenju niso delali v korist države, ker za to delo tudi sposobni niso, vedno in vselej le v korist svoji stranki in — sebi.

Zato kritika poštenega, državi zvestega uradnika nikdar ni bila sprejeta v našem časopisju, ker je stranka tisti faktor, ki brani delati v pravo korist javnosti in države.

Taka kritika ni povšeči tudi onim uradom, kojih posamezniki so dosegli vplivna mesta ne po svoji sposobnosti, temveč — po politični pripadnosti. Da je tako življenje skrajno nemoralno in državni škodljivo, imamo tisoč slučajev in dokazov, naveli bomo le enega.

Neki detektiv je dolgo opazoval, kako so v neki banki jemali naš denar al pari z avstrijskim; ko je bilo dokazov dovolj, je zadevo javil, stranke navedel in akt je tekel skozi instance. Zgodilo se je pa, da je imela banka vplivnega prijatelja med referenti; ta je agenta imenoval in — banka ga je tožila. Za zahvalo za državni in občinstvu koristno delo je dobil agent preiskavo.

Podobno je bilo z nekim agitatorjem, ki ga je tudi ovadila policija, ker je prišel v našo državo z očitnim namenom delati proti njenim koristim in je tudi delal. Imel pa je slučajno pravilne listine, pritožil se je pri svojem konzulatu in ta je napisal preko Dunaja rezek ugovor radi preganjanja potnikov s pravilnimi potnimi listi. Strahopetnež bi bil slučaj utajil in agitator bi bil triumfoval; na srečo se to ni posrečilo. — In taka razkritja so potrebna v vsej naši javnosti!

Zato pa: živela kritika, dobrodošel »Naš Glas« in zahvalo objektivnemu g. uredniku in vsem njegovim somišljenikom!

F. A. (Prevalje):

Non scholae, sed vitae . . . !

Prepričan sem, da cenjeni čitatelji ne bodo zlovoljni radi naših člankov o šolstvu; zato si usojam napisati nekaj opazk tudi na tozadevna članka v št. 19. in 20. »Našega Glasa«.

Kakor je trdil g. V. v prejšnjem članku pravilno, da pohajajo dijaki šolo radi mature, tako trdi g. Bračun popolno resnico, ako piše: Namen srednje šole pa je, pripravljati in vzgajati mladino za visokošolski študij. — Prav! Pa pogledjmo praktičen rezultat tega načela. Kakor sem trdil v prejšnjem članku, da se posveti 80% dijakov poklicem domačega kraja (poljedelstvu, industriji), tako trdim danes, da od tistih dijakov, ki pridejo v prvi gimnazijski razred, jedva 20% doseže 8. razred oziroma maturo. Od teh 20% (recimo) ne gre nihče na praktično tehniko ali akademijo, temveč vsi na vseučilišče, vendar ne dovrši vseh 20% končnih študij, marsikateri med njimi se preje umakne. Vzemimo, da jih ostane 18%, ki dovrše izpite popolnoma in dobe tudi njim primerne službe; sedaj pa vprašam: ali je praktično za državo, ako radi teh presejanih 18% vzdržuje take srednje šole, da so 82% v nesrečo? Ne, ni praktično, šola je za današnje čase predraga! Pač so bile take šole v prejšnjih časih, ko je šel bogat plemič, posestnik ali meščanski sin v šole zato, da si je pridobil svetovnega znanja, povrhu je še potoval po Evropi, ko pa je študij dokončal, ga je čakalo doma bogato očetovo posestvo, založena trgovina takó, kakor dandanes imovit tovarnar ne povprašuje po izpitih, temveč pošlje sina v šolo, da se fant izobrazí, saj ga tovarna itak čaka doma.

Takih poklicev in slučajev pa je dandanes vedno manj! Ogromna večina študira — radi mature in rigorozov. Ako je bil Volta rektor, je bilo zanj častno; toda

svetovnosladen je postal kot fizik, česar si pa ni pridobil pri latinskih in grških urah, temveč pri poslušanju »materijalističnih« predmetov. Tudi Siemens je bil častnik; v prostem času se je bavil z elektrotehniko, obesil je sabljo na kol in ne radi študijev, temveč radi svoje zasebne, železne pridnosti in praktičnega smisla je postal svetovnosladen. Nemci so ga dolgo odriivali, da je moral s svojimi patenti na Rusko, potem je šel v London in še dandanes velja tvrdka kot nekako angleško podjetje. In Edison! Ta si je docela vse znanje pridobil iz praktičnih knjig; latinska verba in grški proporsitoni bi ga bili brezpogojno udušili.

Da, podlaga mora biti: toda, kuharici ni treba pripovedovati, da je voda H₂O, da ima meso toliko % vode, beljakovine, maščobe itd.: njej zadostuje, da ve, kaj narediti iz tega ali onega kosa. Za fosfor v govejih možganih se ne briga, pač pa za to, da jih prav pripravi. Čemu torej v gimnaziji tolči 8 dolgih let kak jezik, ki je dandanes iste vrednosti, kakor šlemi in čelade po naših muzejih? Meščanske in strokovne šole na eni, srednje (gimnazija — realka) na drugi pa se mi zdi po mojem nemerodajnem prepričanju preveč: tudi na tem koncu je šola za državo predraga. Pač pa bi bilo prav, v ljudski šoli poučevati v osnovnih pojnih prva štiri leta, druga štiri leta v predmetih lokalnega pomena (poljedelstvo, trgovino, rudarstvo, domačo obrt itd.) in ne puščati otroke ponavljati, kajti 8-razrednic ne zmorejo povsodi. Srednja šola pa naj bi bila skupna (ena sama) brez priveskov »klasične« izobrazbe, ki čita eno stotinko kakega pisatelja v izvirniku, ko zanj še niti zrela ni (Caesaria naj bi čitali na vojaških akademijah v dobrih prevodih!!) in se hoče s tem pripravljati za življenje. Saj smo svojčas imeli celo pri krščanskem nauku v spodnji gimnaziji isto knjigo (zgodbe), kakor nekaj let prej v ljudski šoli.

Ako gospodje zagovarjajo današnjo šolsko metodo, jim ni zamere, saj je vsak šolnik tako zaljubljen v svoj predmet, kakor smo mi pisarničarji zaverjeni v puste šš in uradni šimelji; deistvo pa kljub temu ostane, da občinstvo o nas drug a č e sodi; o šoli ima namreč prav tako svoje praktično mnenje, kakor se pridno jezi na nepotrební birokratizem in nadležne davke. Ali morda, vsaj pogojno, ne presoja pravilno?

V nadaljnjem pa naj o tem predmetu razpravljajo sedanji reformatorji šole, saj je čas prav tako prikladen, kakor je prikladen za novo, moderno ustavo: enotno in ne predrago upravo; primerno sodstvo brez tiste porote in še za marsikaj družega, da iz starih, trhljih razvalin res

vzraste trdna stavba lične oblike in praktičnega načrta. Ako bomo posnemali samo tisti staroevropski sistem, potem je škoda za delo, nam samim pa bo dokaz, da nismo zmožni nastopati neodvisno in primerno razmeram, temveč znamo delati le po šabloni.

TERGESTINUS (Maribor):

Uradniki begunci.

Ko se je leta 1918. ustanovila naša ujedinjena država, je v vsakem pravem Jugoslovani vzplamtel dolgo zatajeni narodni idealizem. Zasedba Primorja po našem narodnem sovražniku ni omajala, ampak celo okrepila narodni čut med enotnim ljudstvom in uradništvom. Vendar je ta in oni (posebno višji) uradnik zapustil svoje mesto, in doma ostali so kmalu zvedeli, da sedi pri »polnem koritu« v Jugoslaviji; nihče mu tega ni zavidal, vse je delalo naprej v nadi na skorajšnje odrešenje.

Ukinjene slovenske srednje šole in učiteljske je nadomestilo učiteljstvo s tajnimi tečaji. Koliko požrtvovalnosti je kazalo pri tem učiteljstvo, more presojati le oni, ki je sam sodeloval pri tem. Ckupačiska oblast je zahtevala od vseh uradnikov, da vložijo prošnjo za sprejem v službo. To ni bila gola formalnost, ker potrjen je bil le oni, ki je užival posebno zaupanje. Po večmesečnem odmoru je začela okupačiska oblast izplačevati uradnikom prejšnje prejemke. Začela pa je obenem odpuščati najmlajše začasne uradnike. Ti so se seveda zatekli v Jugoslavijo; tu so našli svoje tovariše (mlajše po službenih letih), ki so bili odšli takoj ob prevratu ali ki so bili ob prevratu slučajno kot vojaki v Jugoslaviji, so slekli vojaško suknjo in nastopili civilno službo, na razmeroma visokih mestih. Omenimo naj le slučaj jurista, ki je po 12 ali 16 semestrih napravil vojne izpite in prilezel z nekoliko mesečno prakso v enem letu do VII. čin, razreda.

Slučaji odpuščenja iz službe in zapostavljanja slovenskih uradnikov so se množili. Tudi v doslej zavednih uradnikih so tedaj nastali pomisleki: »Če počakam tu, da me Italijani odpustijo, se mi more zgoditi, da najdem v Jugoslaviji vsa ali vsaj vsa boljša mesta zasedena od mlajših, bolj praktičnih in manj narodnih tovarišev.« Člani od Italijanov razpuščenega »Narodnega Sveta« v Trstu so bili na to opozorjeni in naprošeni, naj dosežejo od ljubljanske narodne vlade vsaj garancije za sprejem odpuščenih uradnikov. Zaman je bilo čakanje! S 15. septembrom 1919 so ustavili plačo začasnim učiteljem. Narodni voditelji so mogli postreči v tolažbo le z lepimi besedami in z apeliranjem na narodni idealizem. Nekdo je upravičeno rekel: »Ko mi bo čevljar napravil čevlje iz idealizma, bom tudi jaz delal iz idealizma.« Kakor zbegane ovce so hodili uradniki od tovariša do tovariša, a nikjer niso dobili konkretnega nasveta. O tem, kaj so voditelji dosegli pri narodni vladi v Ljubljani in v kakem smislu so sploh posredovali, ni črnil nihče besede: vsak, ki je prišel iz Ljubljane, se je obdal z neprodinim plaščem tajnstvenosti.

Ta splošna zmeda in neorientiranost je povzročila pravo izseljevanje uradništva in razumništva iz zasedenega ozemlja. Šele mnogo pozneje je začela dostavljati vlada dekrete stalno nameščenih državnih uradnikov iz zasedenega ozemlja, da se prihrani čin uradnikom, ki niso napredovali, ker so ostali v zasedenem

ozemlju. Učiteljstvu pa treba ohraniti idealizem event. tudi z nasilnimi sredstvi! Ko so bila namreč razpisana nekatera stalna učiteljska mesta na ljudskih, meščanskih in srednjih šolah v minolem letu, so prosili zanje tudi učitelji iz zasedenega ozemlja. A glej! Tu poseže vmes urad za »zaščito« beguncev in odloči, da se smejo sprejeti v stalno službo le pod pogojem, da se zavežejo z reverzom, da so pripravljeni vrniti se »na poziv ali po potrebi na katerokoli primerno mesto v zasedenem ozemlju.« — Na čigav poziv in kdo odloča o potrebi in primernosti mesta?

Odvetniki morejo brez ugovora tvoriti tu svoje pisarne, verižniki iz Primorja (in teh žalibog ni malo) smejo nemoteno napolniti svojo malho, oškodovati konsumente in državo in povzročati s tem upravičeno mržnjo domačinov do »beguncev«. Proti tem je urad za »zaščito« beguncev brez moči in kaže s tem učiteljem-beguncem, v katere vrste naj stopijo, da bodo varni pred »zaščito«. Vsem tem bogatinom se vsakdo klanja in jim gre na roko.

Le proti — pardon, hotel sem reči v zaščito učiteljstva si upa imenovani urad kaj storiti, ker ve, da se more braniti učiteljstvo kvečjemu s peresom, če se ga usmili urednik časopisa.

Kakor se je oglasil jurist, ki je dokazal, da so prepotrebne represalije proti Nemcem zakonito neopravičene, upamo, da se oglasi drugi, ki dokaže iuridčno nevzdržnost postopanja navedenega urada in onih gospodov, na katere se obrača po navodila. Povedo naj vsaj, čemu ne zahtevajo onega reverza od drugih kategorij uradnikov in od onih učiteljev, ki so bili stalno namešчени pred letom 1920! Imamo tudi dve inštituciji: »Narodni svet za neodrešeno domovino« in »Jugoslovansko Matico«; dolžnost teh bi bila, da se informirajo pri centralni vladi o namenu tega izjemnega postopanja in o načinu, kako mislijo izrabiti tak reverz. O tem bi morale poročati prizadetim na zaplnih sestankih; učitelji-begunci bi jim bili zelo hvaležni.

Nehoté se nam vsili vprašanje: Ali ne bi mogel g. načelnik urada za zaščito beguncev, ki je sam iz zasedenega ozemlja, vrniti se v Julijsko Benečijo in dati tako dober vzgled ostalim? Ali je gosp. načelnik tudi podpisal reverz, ko je postal dvorni svetnik? — Verba movunt, exempla trahunt! Če pa mislijo gospodje, da bodo s silo pridobili zavedno učiteljstvo za Primorje, se zelo motijo. Kdor more, si poišče druge službe (kar se je že zgodilo v mnogih slučajih); kdor bo pa prisiljen, da se vrne, ta bo v Primorju le ojačil vrste nezadovoljnejšev — komunistov, ves svoj idealizem pa (brez katerega ni uspešnega narodnega dela) bo pustil tosrnan carinske meje.

Lepo je govoriti na toplem o narodni požrtvovalnosti!

Predlog zakona

o državnih uradnikih, poduradnikih in službenikih.

(Dalje.)

Čl. 26. Službenik ne more dobiti prve periodične povišice prej nego je položil državni strokovni izpit, predviden v členu 4.

Čl. 27. Službenik, kadar dobi kvalifikacije za prestop v višjo službeno kategorijo iste službene vrste (stroke), prejme v tej kategoriji mesto, ki odgovarja njegovi dotedanji plači.

Čl. 28. Doba, provedena v službi podčastnika, se računa za periodične povišice v V. in VI. kategoriji cela, a v ostalih kategorijah na polovico, a še to le takrat, ako je podčastnik tudi v vojski vršil službo iste stroke.

Čl. 29. Ako državni službenik pred 30. letom, a po 25. letu službe doseže najvišjo plačo svoje kategorije, ostane s to plačo do izpolnjenega 30. leta službe; počeniši z 31. letom službe dobi vsako leto do konca svojega službovanja po 50% od poslednje periodične povišice svoje kategorije. Ta dodatek se ne računa v pokojnino.

Dolžnosti in pravice.

Čl. 30. Službenik je dolžan pokoriti se ustavi in deželnim zakonom, posvečati se službi z vsem svojim bitiem, vršiti dolžnost vestno, marljivo, nepristransko in nesebično, imajoč na umu le obče in javne koristi ter mora izbegavati vse ono, kar bi bilo na škodo poverjene mu službe.

Čl. 31. Dolžnosti in pravice državnih službenikov tečejo od dneva nastopa službe. Za napredovanje mu tečejo novi prejemki od prvega dne sledečega meseca.

Čl. 32. Službenik mora v službi in izven nje čuvati svoj ugled; vesti se mora v skladnosti z zahtevami discipline in morale. Prav tako je službenik v pokojnici zavezan, da svoje vedenje odmeri po položaju, ki ga je zavzemal.

Čl. 33. Službenik je dolžan izvrševati naredbe svojih starešin, ako so izdane v mejah ustave in zakonov. Kadar zahteva službeni interes, mora službenik na poziv svojega starešine vršiti tudi one službene posle, ki ne spadajo v obseg njegovega dela.

Čl. 34. Državni službenik je dolžan varovati službeno tajnost.

Čl. 35. Službenik ne sme ostaviti mesta službovanja brez odobrenja starešine. V slučaju nujne upravičene odsotnosti mora službenik obvestiti svojega starešino.

Čl. 36. Službenik mora nastopati napram starešinam z dolžnim spoštovanjem, a napram sebi enakim in mlajšim se mora vesti pristojno in korektno. V službenem občeivanju z občinstvom mora biti službenik uslužen in pravičen.

Čl. 37. Službenik ne more poleg svoje redne službe imeti nikakršne postranske službe ter ne more zavzemati nikakega drugega poklica, ki bi bil nasproten dostojanstvu in časti njegovega zvanja ali ki bi ga oviral v izvrševanju njegovih stalnih službenih dolžnosti.

Čl. 38. Službeniku ni dovoljeno biti član društva, kluba ali udruženja, čegar cilji bi se protivili interesom države. Brez odobrenja starešine ne sme službenik pripadati tujemu društvu, ki bi imelo političen značaj.

Čl. 39. Službenik ne sme sprejemati niti posredno niti neposredno nikakega darila bodisi v denarju, bodisi v vrednosti niti kakršnekoli koristi, ki bi imela tihi ali izrečni namen vplivati na njegovo službeno odločanje v delu.

Istotako je državnemu službeniku zabranjeno prejemati od tujih vlad darove, nagrade ali odlikovanja brez odobrenja vlade.

Čl. 40. Vsi državni uradniki položijo pri nastopu službe ustno in pismeno prisego, ki jo izroče svojemu neposrednemu starešini.

Prisega se polaga samo enkrat, ako ni z zakonom za kakšno mesto ali stroko predpisana posebna prisega.

Čl. 41. Prisega se glasi: »Jaz N. N. prisegam pri vsemogočem Bogu, da bom kralju N. N. zvest in da hočem svojo dolžnost po zakonih in zakonskih naredbah starešinskih oblasti točno in vestno izvršiti.«

Čl. 42. Kadar stopi službenik v zakonsko zvezo, je dolžan javiti to predpostavljene oblasti najkasneje tekom 15 dni.

Čl. 43. Ako je službenik nastavljen odnosno prestavljen, se mora javiti za službovanje najkasneje tekom 15 dni od dneva, ko mu je bilo nastavljenje priobčeno, odnosno od dneva, ko je bil rešen službenega mesta, ne vračunši v to čas, ki je potreben za selitev. No ako je službenik nastavljen na kakšno zvanje v mestu svojega bivališča, je dolžan se javiti najkasneje tekom 24 ur.

Čl. 44. Državni službeniki morajo ostati v službi ves čas, ki je določen po pravilniku, ter se ne smejo oddaljiti z mesta dela brez dovoljenja starešine.

Trajanje dela ne more biti daljše od 8 ur na dan.

Ob nedeljah se ne dela, izvzemši dežurnih službenikov (inspekcije).

Čl. 45. Ako je službenik zaradi bolezni ali drugače zadržan izvršiti službo, je dolžan o tem čim prej obvestiti svojega starešino ter mu poslati izpričevalo ali potrdilo (uverjenje), ako ga starešina zahteva. Ako smatra starešina potrebnim, se mora službenik v slučaju bolezni podrediti preiskavi uradnega zdravnika.

Onemu, ki brez upravičenosti ne pride na službo, se odbijejo prejemki za dotično dobo na korist državne blagajne razen tega, da se mora zagovarjati še disciplinarno. (Dalje prihodnjič.)

V. Dolinar:

Pred občnim zborom društva finančne kontrole.

V zadnji številki »Našega Glasa« nas je tovariš Č. razveselil z vestjo, da naša društva resno razmišljajo, kako bi ustanovila svoje lastno strokovno glasilo. Saj pa tudi že skrajni čas, da se v tem pogledu kaj ukrene. Odkar so »Novine« preminule, se ni pri nas v kulturnem oziru popolnoma nič storilo. (In menda drugod tudi ne!)

Več nego polovica naših tovarišev stoji pred izpitom za trajno nameščenje, a nimajo niti enega učnega pripomočka, na katerega bi se mogli vsaj za silo zanašati, niti enega časopisa, kjer bi kaj strokovno poučnega brali. Izobrazuj se sam, kakor moreš in položi izpit, sicer ... Kam naj to privede?

Pa tudi starejšim tovarišem ne gre mnogo bolje. Skoraj pri vseh oddelkih manjkajo službeni predpisi izza prevrata, na katere se nove uredbe in navedbe še vedno sklicujejo. Kako naj uslužbeni na takih oddelkih ugotovijo, kaj je sedaj še veljavno in kaj se je spremenilo? Na spomin se ni vedno zanesiti.

Manjka nam torej predvsem strokovnega lista, ki bi dajal tudi pojasnila v vseh strokovnih zadevah kakor svoječasno Mikanova »Zeitschrift«, (katero naj bi si vzelo uredništvo našega bodočega glasila bodisi glede oblike bodisi glede vsebine za vzor.) Če bo glasilo skupno za vsa naša društva, bo moral urednik seveda imeti radi različnosti predpisov v posameznih pokrajinah za vsako pokrajino posebnega pomočnika, ki bo skrbel tudi za korekturo lista. Če ustanovitev skupnega glasila ne bi bila mogoča, bomo morali Slovenci sami poskusiti svojo

srečo. V tem pogledu ni nobena žrtev prevelika, če hočemo, da bomo kdaj tam, kjer bi bili radi.

Želja tovarišev iz Štajerske, naj bi se občni zbor ne vršil vedno le v Ljubljani, je gotovo opravičena; vendar mislim, da bi ne bilo umestno, vezati ga na gotove kraje. Prepustimo rajši odboru, da vsako leto sproti sklepa, kje naj se vrši občni zbor. Da bo odbor jemal ozir na vse upravičene želje, je vendar več kot gotovo.

Volitev z vzklikom je za volitev odbora neprimerna, ker tu ne pride do izražanja ljudske volje, temveč le volja posameznikov. Dokaz temu je naknadno razveljavljena lanska volitev predsednika. Kdo bi tudi mogel zahtevati n. pr. od začasnega pripravnika, da dvigne roko proti svojemu okrajnemu upravniku? Predlog, naj se voli odbor le po listkih, se mi zdi torej zelo umesten.

Ravnatoko mi ugaja tudi predlog, naj se določijo že vnaprej kandidati, izmed katerih se ima izbrati odbor. Glavni vzrok, da ni za volitve odbora potrebnega zanimanja je ta, da se medseboj še vse premalo poznamo. Člani volijo zato odbor brez vsake smernice in neredkokrat so sploh v zadregi, koga naj bi volili. Če se določijo gotovi kandidati in poskrbi, da ne bo volitev tik pred odhodom vlaka ter da bo skrutini hitro končan, bo zanimanje za volitev vse drugo kakor je bilo doslej.

LEOPOLD PRIMOŽIČ (Ljubljana):

Pogrebni sklad.

V »Našem Glasu« št. 21 predlaga A. Češnik med drugim stanovski finančne kontrole pogrebni sklad.

Jaz za svojo osebo sem tudi mislil na to, a prišel sem do prepričanja, da ne gre skrbeti le zase in za ženo, ampak v takih slučajih za vso rodbino, torej tudi za otroke, očeta, mater, brata, sestro, ako živijo skupno. Zato bi predlagal, da naj se ta zadeva vzame v pretres pri Osrednji zvezi za vse državne nastavnice in njih člane.

Za ta slučaj sem napravil tabelo, po kateri naj bi se sprejemali člani od 4.—50. leta, prvo leto tudi do 70 leta. Vsak član bi plačal od 50—200 K pristopnine in letnine od 10—125 K, pri katerem položaju se mu zagotovi po enoletnem članstvu najmanj 1000 K podpore.

V slučaju, da bi se dobila kaka državna podpora n. pr. za vsakega člana 50 K ali mogoče ca. 100.000 K enkratne podpore ali brezobrestno posojilo, bi se lahko pristopnina črtala oziroma vrnila.

Članstvo naj ne preneha nikdar, izvzemši smrti, ako uslužbenec sam ne izstopi, ali pa ako ni izključen, ostane torej član, če je tudi umirovjen, kakor tudi odrasli otroci.

Na ta način bi vsak nastavljenec vedel, koliko da plača in kaj da dobi; ako pa vzamem smrtne slučaje kolegov, plačam eno leto več, drugo leto manj, ter sem vedno v dvomu in nikdar gotov, kdaj da pride poziv na plačilo in kolikrat.

Ako se izvede moj načrt, se bode gojila vzajemnost ter bo vsaj nekaj nastavljenecv v enem društvu skupaj delalo — najvišji in najnižji.

Končno bi še pripomnil, da naj bi se od čistega dobička vsako leto votiralo polovico v rezervni zaklad, četrtino v podporni sklad med živimi in četrtino za slovanske visokošolce. Pravico do slednjih dveh četrtin imajo člani oziroma njih otroci.

Vestnik.

Listnica uredništva. Gg. dopisnika glede službenega pouka finan. kontrole ob nedeljah naj se tozadevno obrneta na svoje društvo, ker bi objava njunega dopisa ne imela uspeha.

Ponovno opozarjamo c. g. naročnike na to, da smo jim pri šte. 21. poleg naslova označili vsoto, ki bo na naročnini plačati z dne 30. junija 1921. Prosimo, da izvolijo to upoštevati in nam dotične zneske čimprej nakazati. Položnico smo vposlali vsem že koncem marca. Kdor nam list vrne, naj nakaže obenem vsaj tudi že zapadlo naročnino. Ne more biti naša krivda, če lista ni vrnil preje!

Uprava.

Društvo organov finančne kontrole. Občni zbor se vrši v nedeljo dne 5. junija t. l. ob deseti uri v dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Opoldne se zborovanje za eno uro prekine. — Obratno ravnateljstvo južne železnice je dovolilo vdeležencem občnega zbora polovično železniško vožnjo. Cela vozovnica, kupljena za vožnjo v Ljubljano velja torej tudi za povratek. Natančneje podatke dobijo tovariši pri železniških blagajnah. Tovariši, ki potujejo v uniformi, ne potrebujejo nikake posebne izkaznice, tovariši pa, ki potujejo v civilni obleki, naj si preskrbe potrdilo njih oddelka, da so res organi finančne kontrole.

Glavna skupščina »Saveza« društava finansijske kontrole Kraljevine Srba, Hrvatov i Slovenaca se sklicuje v smislu § 7. pravil na 12. junija 1921 v Sarajevo s sledečim vzporedom. 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika »Saveza« o dosedanjem delovanju. 2. Sklepanje o nadaljnjem delovanju, osobito o potrebi obstoja »Saveza« društev finančne kontrole z ozirom na obstoječe Saveze javnih nameštenika. 3. Strokovno glasilo organov finančne kontrole. 4. Sestavitev statuta o rokovanju s novcem iz trošarinskih globa po čl. 98 trošarinskega pravilnika. 5. Nabava uniforme finančne kontrole. 6. Volitev odbora za prihodnje leto. 7. Slučajnosti. — Društva se naprošajo predsedstvu »Saveza« natančno število društvenih članov najkasneje do 1. junija 1921 naznati in število odposlancev na glavno skupščino v smislu § 6. pravil »Saveza« določiti. — Celje, dne 12. maja 1921. — Martin Kovač l. r., t. č. predsednik. Peter Držaj l. r., t. č. tajnik.

Odbor društva državnih nižjih uslužbenecv za Slovenijo v Ljubljani poroča svojim članom, da je bil predsednik društva dne 2. aprila t. l. v Konjicah in v Celju in je na sestankih tovarišem poročal o društvnem delovanju in njega uspehih. Zborovalci so vzeli poročilo z zanimanjem in zadovoljstvom na znanje in se je pri tem priglasilo in vpisalo v društvo zopet precejšnje število novih članov, kateri dosedaj še niso bili organizirani.

Preskrbnine po umrlih aktivnih in umirovljenih civilnih in vojaških uslužbenecih. Na pristojnem mestu smo doznali, da vlagajo svojci aktivnih in umirovljenih, civilnih in vojaških uslužbenecv pogosto svoje nezadostno opremljene prošnje za nakazilo preskrbnine pri delegaciji ministrstva financ. Da se pospeši nakazovanje preskrbnin, naj svojci po umrlih civilnih aktivnih in umirovljenih državnih nastavljenecih vlagajo pismene prošnje za nakazilo posmrtnine, vdovnine, vzgojnine, vdovske odpravnine in sirotnine na ono nakazujoče oblast.

vo, kateremu je bil umrlu uslužbenec podrejen, oziroma ki ga je upokoilo. Svojci po bivših avstro-ogrskih vojaških uslužbencih naj vlagajo prošnje na tukajšnje Poverjenišvo za socialno skrb, svojci po orožnikih pa na tukajšnjo komando V. orožniške brigade. Prošnje za nakazilo posmrtnine, vdovnine in vzgojnine je opremiti s sledečimi prilogi: 1. mrtvaški list, 2. poročni list, 3. potrdilo župnega urada, da sta zakonska do smrti živela v zakonski skupnosti, 4. krstne liste (matične izpiske) otrok, 5. potrdilo županstva, da so otroci nepreskrbljeni in v polni oskrbi matere. Če bi ne bilo vdove ali zakonskih potomcev po umrlem uslužbencu, se sme izplačati posmrtnina tudi drugim osebam, ki dokažejo, da so stregle umrlemu pred njegovo smrtjo in plačale pogrebne stroške iz svojega. V takem slučaju je priložiti prošnji, mrtvaški list, potrdilo župnega in občinskega urada, da je prosilec stregel umrlemu pred njegovo smrtjo in potrdilo zapuščinskega sodišča, da se pogrebni stroški niso mogli kriti z zapuščino oziroma da so se krili le deloma z zapuščino, ki znaša K. Vdova po državnem uslužbencu, ki se zopet poroči, si lahko obdrži vdovnino za slučaj, da zopet postane vdova, ali pa si da izplačati odpravnino. Prošnji za vdovninsko odpravnino je priklopiti poročni list. Prošnjam za sirotnino je priklopiti: 1. mrtvaški list očeta in matere, 2. poročni list staršev, 3. če se je mati zopet poročila poročni list ali dokaz, da mati ne sme dobiti preskrbnine ali da je radi sodnijske odredbe izgubila pravico do preskrbnine, 4. krstne liste otrok, 5. odlok, s katerim je bila materi eventuelno nakazana preskrbnina, 6. varuški dekret, če niso bile sirote za polnoletne spoznanje, 7. če je oče umrl v aktivni službi, je v prošnji navesti tudi njegov službeni položaj, če je umrl v pokoju, je priklopiti prošnji njegov mirovinski dekret. Prošnje in priloge morajo biti kolkovane po obstoječih predpisih.

Pisarniški pomočniki. Najslabše so plačani pis. pomočniki pri sodiščih. Pri zadeti so brez dvoma pis. pomočniki invalidi, ki ne zaslužijo niti za hrano in obleko, kaj še le za zdravila in postrežbo. Vsak delavec ima prejemke XI. čin. razr., le pis. pomočnik invalid jih ne dobi. Invalid mora 6 mesecev brezplačno z invalidno penzijo od 30—60 K mesečno prakticirati in nositi še razne pristojbine. Med pis. pom. invalidi je veliko inteligentov, z nižjimi razredi latinskih ali meščanskih šol, ki so bili popreji bančni, hranilni ali drugi uradniki. Ti sedaj izstopajo iz sodne službe radi pomanjkanja. Pravično bi bilo, da se po 6 mesečni službi da vsakemu invalidu priložnost polo-

žiti I. pis. izpit in se ga po dobro prestalem takoj definitivno v XI. plač. razredu nastavi.

Društvo orožniških vpokojencev za Slovenijo v Ljubljani je imelo v nedeljo, dne 8. maja t. l. ob 3. popoldne pri Novem svetu v Ljubljani svoj drugi letni občni zbor, ki je bil jako dobro obiskan. Predsednik Martin Majcen konstatira ob določenem času sklepčnost občnega zbora, pozdravi navzoče zborovalce in preide na dnevni red. Predsednik poroča o delovanju društvenega odbora in o denarnem poslovanju, kar vzame občni zbor odobruje na znanje in podeli odstopivšemu odboru, blagajniku in pregledovalcem računov absolutorij in izreče zahvalo. Majcen Martin tudi poroča, da so v tem poslovnem letu 3 člani umrli, narkar so zborovalci v znak sožalja vstali. Na predlog člana g. Mihe Kocijančiča se soglasno izvolijo: Martin Majcen za predsednika, Ivan Rogar za podpredsednika, Jernej Muhič za tajnika, Ignac Radin za tajnikovega namestnika, Josip Cegnar za blagajnika, Franc Juvan za blagajnikovega namestnika, Rus Ivan, Debelak Anton, Sink Ivan in Kovačič Anton za odbornike in slednja dva obenem za pregledovalce računov, Miha Kocijančič, Ivan Wiedewohl, Ivan Pavšek in Josip Gantar za namestnike. Ker ni bilo nobenih pismenih in ustnih konkretnih predlogov podeli predsednik novemu pristopivšemu članu Josipu Urbasu besedo, ki poroča, da orožniški vpokojenci in vpokojenci sploh na osvobojenem ozemlju, to je v davčnem okraju Logatec na Notranjskem še niso dobili, odkar so Italijani zapustili to okupirano ozemlje, od jugoslovanskih oblasti prav nobene pokojnine in draginske doklade v izplačilo nakazane, in prosi za posredovanje na pristojnem mestu. Predsednik obljubi, da bo dne 9. maja t. l. tozadevno pri »Delegaciji ministristva financ za Slovenijo in Istro« v Ljubljani posredoval in bo takoj Josipa Urbasa o uspehu svojega posredovanja pisмено obvestil. Član g. Silvester Smrekar prav toplo pozdravlja delovanje društva in predlaga, naj se vse tiste člane, ki članarino dolgujejo, resno opozori na njih dolžnost, da članarino poravnajo, narkar predsednik pojasni, da je to že vdrugič storil potem časopisja. Član Anton Drogenik toplo pozdravlja zborovalce in želi, da bi se važne novice vsak mesec objavile v kakem dnevniku, ako to dopuščajo denarna sredstva. Ker je dnevni red izčrpan in se nihče ne oglasi k besedi, zaključí predsednik ob 6. popoldne dobro uspeli občni zbor in se zahvali za izkazano zaupanje. Prosi, da ga častiti člani v njegovem delovanju po svojih močeh primerno podpirajo.

NAZNANILO.

Likvidacijski odbor zadruge »Samopomoči« v Novem mestu je dokončal na občnem zboru dne 3. aprila 1921 mu poverjeno likvidacijo.

Do 31. maja 1921 odpovedani deleži — in sicer oni, ki so bili že do 1. januarja 1920 polno plačani, z dividendo po 6 kron, pozneje vplačani odnosno doplačani pa brez dividende — so se že predkazali upravičencem potom čekovnega urada dne 9. odnosno 13. aprila.

Do 31. marca 1921 polno vplačani in do tedaj ne odpovedani deleži pa se bodo predkazovali zadružnikom z imovinskim deležem odnosno dividendo vred od 1. junija t. l. dalje.

Tem se bo izplačalo:

Vplačani delež po 100 K in delež od preostale imovine po 170 K vsem enako, dividendo po 6 K pa le onim, ki so bili že do 1. januarja 1920 svoj delež polno vplačali, tedaj skupaj po 270 odnosno 276 K, in sicer onim zadružnikom, ki so pristopili k Nabavljalni zadrugi v Novem mestu v smislu sklepa občnega zbora, na račun njih deleža tej zadrugi, ostalim pa potom čekovnega urada na njih naslov.

Morebitne reklamacije tako glede deležev kakor tudi morebitnih drugih zahtevkov do Samopomoči naj se izvrše do najkasneje 30. junija 1921.

Ako bi do tedaj ugovorov odnosno zahtevkov ne bilo priglašenih, se bo likvidacijski odbor že s tem dnem, sicer pa po rešitvi priglašenih reklamacij razšel.

Likvidacijski odbor.

Priporoča se trdka 4—6

Jos. Petelinc

trgovina z galanterijskim in modnim blagom, zaloga šivalnih strojev in njih posameznih delov.

Ljubljana, Sv. Petra n. 7.

A. Mihelič, Ljubljana

Šelenburgova ulica 1.

15—3

Trgovina s ščetinastimi izdelki. Galanterija in parfumerija. Edina zaloga

jugoslovanskih

K V A R T

k a k o r

tarok,

marijaš, whist, primorka.

VZAJEMNA POSOJILNICA

REG. ZADRUGA Z O. J. V LJUBLJANI

dovoljuje javnim uslužbencem posojila na osebni kredit proti poroštvo, zaznambi na službene prejemke in zastavi življenjskih polic na daljšo dobo in proti malim mesečnim odplačilom :: 6% obresti.

HRANILNE VLOGE SE OBRESTUJEJO PO

4%.

Prošnje se rešujejo zelo hitro. Zahtevajte prospekt.

VELIKA ZALOGA

manufakturnega ter inozemskega modnega blaga.

Na debelo! Na drobno! Solidne cene!

LASTNI MODNI ATELJE.

Srajce, samoveznice (kravate), nogavice i. t. d.

PRVA KRANJSKA RAZPOSILJALNA

SCHWAB & BIZJAK

LJUBLJANA, Dvorni trg, pod Narodno kavarno.

Naročate in širite „Naš Glas!“